

ตัวแปรที่สัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11

นางสาวพัชราภรณ์ ผางสระน้อย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-369-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

17 พ.ค. 2544

147959378

**VARIABLES RELATED TO THE ADOPTION OF COMPUTER TECHNOLOGY OF
ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS UNDER THE JURISDICTION OF THE NATIONAL
PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION 11**

MISS PACHRAPORN PANGSRANOI

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Audio-Visual Communications**

Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-638-369-9

พัชราภรณ์ ผางสรน้อย : ตัวแปรที่สัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11
(VARIABLES RELATED TO THE ADOPTION OF COMPUTER TECHNOLOGY OF
ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS UNDER THE JURISDICTION OF THE NATIONAL
PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION 11)

อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 195 หน้า. ISBN 974-638-369-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11 (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับ
เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา
11 กับ ตัวแปร 3 ด้านคือ ด้านสถานภาพของครู ด้านบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ด้านนิเทศก์ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน
และเพื่อนร่วมงานในการแพร่กระจายเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และตัวแปรด้านการรับรู้คุณลักษณะของคอมพิวเตอร์ และ (3)
ศึกษาตัวแปรที่ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูประถมศึกษา เขตการศึกษา 11
กลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11
จำนวน 370 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11 มีการ
ยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในระดับปานกลาง

2. ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ทั้ง 5 ชั้น พบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 67 ตัว 3 อันดับแรก ได้แก่
คอมพิวเตอร์เป็นนวัตกรรมที่เรียนรู้การใช้งานได้ คอมพิวเตอร์เหมาะสมกับงานในหน้าที่รับผิดชอบ และคอมพิวเตอร์
เหมาะสมที่จะใช้เพื่อเป็นสื่อการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ และพบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 จำนวน 4 ตัว คือ อายุ 51 - 60 ปี โรงเรียนขนาดใหญ่ ประสบการณ์การสอน 16 ปีขึ้นไป และวุฒิการศึกษาต่ำกว่า
ปริญญาตรี

3. ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Method) พบตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของ
การยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการรับรู้ ขั้นการสนใจ ขั้นการตัดสินใจ ขั้นการนำไปใช้ และขั้นการยืนยัน ได้อย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1, 3, 4, 2 และ 3 ตัว ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งหมดทุกตัวในแต่ละขั้นสามารถอธิบายความ
แปรปรวนของการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ทั้ง 5 ชั้น ได้เท่ากับ 58.77%, 72.02%, 61.11%, 61.01% และ 62.79% ตาม
ลำดับ และพบตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้ 4 ชั้น คือ คอมพิวเตอร์เหมาะ
สมกับงานในหน้าที่รับผิดชอบ

4. ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น (Stepwise Method) พบตัวแปรที่ร่วมกันอธิบาย
ความแปรปรวนของการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการรับรู้ ขั้นการสนใจ ขั้นการตัดสินใจ ขั้นการนำไปใช้ และขั้นการ
ยืนยัน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 9, 8, 6, 6 และ 7 ตัว ตามลำดับ โดยตัวแปรที่พบในแต่ละขั้นสามารถ
ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้เท่ากับ 46.57%, 63.78%, 45.76%, 48.91% และ
51.99% ตามลำดับ และพบตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้ทั้ง 5 ชั้น คือ
คอมพิวเตอร์เป็นนวัตกรรมที่เรียนรู้การใช้งานได้ และคอมพิวเตอร์เหมาะสมกับงานในหน้าที่รับผิดชอบ

ภาควิชา ..... โสศทศนศึกษา
สาขาวิชา ..... โสศทศนศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติศ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

##C843418: MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS

KEY WORD : RELATING VARIABLES/ADOPTION OF COMPUTER TECHNOLOGY

PACHRAPORN PANGSRANOI : VARIABLES RELATED TO THE ADOPTION OF
COMPUTER TECHNOLOGY OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS UNDER
THE JURISDICTION OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION,
EDUCATIONAL REGION 11. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. ONJAREE
NATAKUATOONG, Ph.D. 195 pp. ISBN 974-638-369-9

The purposes of this research were (1) to study the adoption of computer technology of elementary school teachers under the jurisdiction of the National Primary Education Commission, Educational Region 11; (2) to study the relationships between the adoption of computer technology of elementary school teachers and three categories of selected variables: teacher socioeconomic characteristics; roles of administrators, supervisors, academic teachers of elementary school clusters, colleagues as change agents in diffusion of computer technology; and perception of computer technology characteristics; and (3) to identify predictor variables in the adoption of computer technology. The samples were 370 elementary school teachers under the jurisdiction of the National Primary Education Commission, Educational Region 11.

The findings revealed that :

1. The elementary school teachers under the jurisdiction of the National Primary Education Commission, Educational Region 11 adopted computer technology in moderate level.
2. There were statistically significant positive relationships at .01 level between the adoption of computer technology in five stages and 67 selected variables .The first three variables were : computer as learnable innovation, computer appropriate for work responsibilities and computer appropriate as instruction media. There were statistically significant negative relationship at .01 level between the adoption of computer technology in five stages and 4 selected variables were : 51 - 60 years of age, large - size school, over 16 years of teaching experiences, education level lower than bachelor degree.
3. In multiple regression analysis(Enter Method) at .01 level, in knowledge stage, persuasion stage, decision stage, implementation stage, and confirmation stage, there were 1, 3, 4, 2, 3 predictor variables together were able to account for 58.77%, 72.02%, 61.11%, 61.01% and 62.79% of the variance. The variables found in four stages were computer appropriate for work responsibilities.
4. In stepwise multiple regression analysis at .01 level, in knowledge stage, persuasion stage, decision stage, implementation stage, and confirmation stage, there were 9, 8, 6, 6, 7 predictor variables together were able to account for 46.57%, 63.78%, 45.76%, 48.91% and 51.99% of the variance. The variables found in five stages were computer as learnable innovation and computer appropriate for work responsibilities.

ภาควิชา..... ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา..... ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา..... 2540

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะและแก้ไขข้อผิดพลาดในการวิจัยแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุขโข ซึ่งให้คำปรึกษาด้านการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งกรุณาเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ ดร.วิชุดา รัตนเพียร และอาจารย์ ดร.มังอร เสรีรัตน์ ซึ่งกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาช่วยตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษา 11 ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

และขอกราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ ซึ่งได้ให้ความรัก ความห่วงใย และกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ที่รักทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือทั้งร่างกายและแรงใจด้วยดีตลอดมา

พัชราภรณ์ ผางสระน้อย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	11
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	12
1.4 ข้อจำกัดของการวิจัย	13
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	13
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
2.1 เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	15
2.2 การยอมรับนวัตกรรม	20
2.3 การแพร่กระจายนวัตกรรม	32
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
3.1 ประชากร	54
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	57
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	151
5.1 สรุปผลการวิจัย	153
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	164
5.3 ข้อเสนอแนะ	175

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	177
ภาคผนวก	183
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	183
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม.....	185
ประวัติผู้วิจัย.....	195

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรในการยอมรับนวัตกรรม.....	49
2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรม.....	50
3. รายชื่อและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	55
4. จำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 11 จำนวนคำถามสถานภาพของผู้ตอบ.....	62
5. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนประสิทธิภาพของ ครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 11 เกี่ยวกับการแพร่กระจาย เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของผู้บริหารโรงเรียน.....	64
6. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนประสิทธิภาพของ ครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 11 เกี่ยวกับการแพร่กระจาย เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของศึกษานิเทศก์.....	65
7. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนประสิทธิภาพของ ครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 11 เกี่ยวกับการแพร่กระจาย เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน.....	66
8. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนประสิทธิภาพของ ครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 11 เกี่ยวกับการแพร่กระจาย เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของเพื่อนร่วมงาน.....	67
9. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนประสิทธิภาพของ ครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 11 เกี่ยวกับคุณลักษณะของ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์.....	68
10. จำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในแต่ละชั้นการยอมรับเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์.....	69
11. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการยอมรับ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 11.....	72
12. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรของการยอมรับ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในชั้นการรับรู้.....	74
13. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 3 ด้าน กับการยอมรับ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในชั้นการรับรู้ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ ENTER.....	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

14. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการรับรู้ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ STEPWISE... 89
15. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรของการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการจูงใจ..... 91
16. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 3 ด้าน กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการจูงใจ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ ENTER..... 99
17. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการจูงใจ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ STEPWISE..... 104
18. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรของกับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการตัดสินใจ.. 106
19. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 3 ด้าน กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการตัดสินใจ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ ENTER.. 114
20. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการตัดสินใจ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ STEPWISE..... 119
21. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรของกับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการนำไปใช้... 121
22. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 3 ด้าน กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการนำไปใช้ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ ENTER.. 129
23. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการนำไปใช้ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ STEPWISE..... 134
24. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรของกับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการยืนยัน... 136
25. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 3 ด้าน กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการยืนยัน วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ ENTER... 144

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
26. คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในขั้นการยืนยัน วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบ STEPWISE.	149
27. สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจากตัวแปรทั้ง 3 ด้าน กับการยอมรับ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์.	154
28. ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนในการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ ENTER.	160
29. ตัวทำนายความแปรปรวนในการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ STEPWISE.	163

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญภาพ

หน้า

1. พัฒนาการด้านคอมพิวเตอร์ศึกษาในระดับโรงเรียน.....	4
2. ขั้นตอนกระบวนการตัดสินใจ.....	28
3. ประเภทของผู้ยอมรับตามความไวของการยอมรับนวัตกรรม.....	29
4. การเปรียบเทียบตัวแปรในการแพร่กระจายนวัตกรรมกับการสื่อสาร.....	34
5. การเปรียบเทียบบทบาทตัวกลางการแพร่กระจายกับการเปลี่ยนแปลง ของแต่ละคน.....	47

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย